

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.13.SGB.0.13.00.00-610- 2441
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/16225)

22 -11- 2010

055201

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 12/10/2010 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-25841 sayılı yazınız.

Adıyaman Milletvekili Dt. Şevket KÖSE'ye ait 7/16225 Esas No'lu yazılı soru önergesi Bakanlığımızca incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler ekte sunulmaktadır. Bilgilerinize arz ederim.

Ömer DİNÇER
Bakan

EK : 1 yazı

İnönü Bulvarı No:42 Emek 06520 Ankara
Tel : 0312 212 20 72 – Faks : 0312 215 18 00
www.csgb.gov.tr

İrtibat : . G.KODAL Araştırmacı
Tel : 296 64 36
e-mail : gkodal@csgb.gov.tr

ADİYAMAN MİLLETVEKİLİ ŞEVKET KÖSE'NİN 7/16225 ESAS NO'LU
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP

Çocuk işçiliği konusu hem çocuk sağlığı ve eğitimi hem de kayıt dışı istihdam açısından çalışma hayatının sorunlu alanlarından biridir.

Türkiye İstatistik Kurumu tarafından, Türkiye'de çalışan çocuklarla ilgili veri tabanı oluşturmak, çalışan çocukların çalıştıkları sektörleri, çalışma koşullarını, sosyal, ekonomik, demografik özelliklerini ortaya koyabilmek ve çocuk işçiliğini önlemeye yönelik olarak yapılan çalışmaların etkisini ölçebilmek amacıyla Ekim/1994, Ekim/1999 ve Ekim, Kasım, Aralık 2006'da Çocuk İşgücü Anketleri yapılmıştır. Ekim/1994'de gerçekleştirilen anketin hedef kitlesini 6-14 yaş grubundaki çocuklar oluştururken, Ekim/1999 ile Ekim, Kasım, Aralık/2006'da gerçekleştirilen uygulamalarda yaş grubu genişletilmiş ve 6-17 yaş grubundaki çocuklar kapsama alınmıştır. 1994, 1999 ve 2006 Çocuk İşgücü Anketleri Türkiye'deki çocuk işgücüne dair önemli bilgiler vermektedir.

2006 yılı Ekim, Kasım ve Aralık aylarında Hanehalkı İşgücü Anketi ile birlikte Çocuk işgücü Araştırması gerçekleştirilmiştir. Araştırmada 6-17 yaş grubundaki çocuklar kapsanmış ve toplam 28.978 çocuk ile görüşülmüştür. Dönemsel tahminler Türkiye, kent ve kır düzeyinde hedeflenmiştir.

İl bazında veri sağlanamadığından adı geçen illere ait çocuk işçiliği konusunda veri bulunmamaktadır.

2006 Çocuk İşgücü Anketi sonuçlarına göre, Türkiye'de 6-17 yaş grubunda bulunan 16 milyon 264 bin çocuğun yüzde 5,9'u (958 bin kişi) ekonomik işlerde çalışmaktadır. Ekonomik işlerde çalışan çocukların yüzde 66'sı erkek, yüzde 34'ü kızdır.

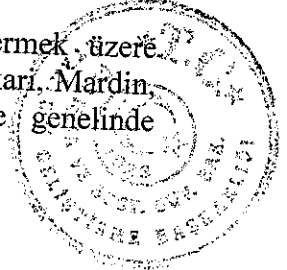
Bakanlığımız, Çalışma Genel Müdürlüğü tarafından Uluslararası Çalışma Örgütü'nün 182 sayılı sözleşmesinde belirtilen doğrultuda, ilgili tüm kurum ve kuruluşların katkılarıyla çocuk işçiliğinin en kötü biçimlerinin ortadan kaldırılmasına yönelik olarak "Çocuk İşçiliğinin Önlenmesi İçin Zamana Bağlı Ulusal Politika ve Program Çerçevesi" hazırlanmıştır. Programın hazırlıkları 2002 yılında başlamış ve 2005 yılında tamamlanmıştır. Bu program ile çocuk işçiliğinin ortadan kaldırılmasına ilişkin faaliyetlerin, bütüncül, katılımcı ve takvimlendirilmiş bir ulusal program çerçevesinde gerçekleştirilmesi amaçlanmıştır. Program çerçevesinde çocuk işçiliğini önlemeye yönelik temel stratejiler ve faaliyetler ile bunları uygulayacak kurum ve kuruluşlar ile sorumlulukları belirlenmiştir.

Hazırlanan bu program ile çocukların çalışma yaşamına girmesinde temel nedenleri oluşturan yoksulluğun ortadan kaldırılması, eğitimin kalitesinin ve ulaşılabilirliğinin artırılması, toplumsal bilinç ve duyarlılığın artırılması gibi geniş kapsamlı tedbirlerle başta çocuk işçiliğinin en kötü biçimleri olmak üzere çocuk işçiliğinin 10 yıllık bir zaman periyodu (2005-2015 dönemini kapsamaktadır) içinde önlenmesini temel hedef olarak belirlenmiştir.

Programa göre öncelikli hedef gruplar, "Sokakta Çalışma, Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerde Ağır ve Tehlikeli İşlerde Çalışma, Tarımda Aile İşleri Dışında, Ücret Karşılığı Gezici ve Geçici Tarım İşlerinde Çalışma" olarak belirlenmiştir.

Çocuk İşçiliğinin Önlenmesi İçin Zamana Bağlı Politika ve Program Çerçevesi'nin uygulanmasına destek vermek üzere kamu kurumları, işçi ve işveren konfederasyonları ve sivil toplum kuruluşları geliştirdikleri projeleri, 2005 yılı başından itibaren birçok ilimizde uygulamaya koymuşlardır. Bunlar arasında, uluslararası donörler tarafından finanse edilen 3 proje Bakanlığımız tarafından yürütülmüştür. Yapılan çalışmalarla çocuk işçiliği ile mücadelede önemli adımlar atılarak bilgi birikimi, deneyim ve önemli oranda toplumsal bilinç oluşmuştur.

Bakanlığımız tarafından çerçeve programın uygulanmasına destek vermek üzere 2005-2008 yılları arasında uygulanan projelerde pilot iller arasında Elazığ, Hakkari, Mardin, Şanlıurfa ve Van illerimiz de yer almıştır. Projeler kapsamında Türkiye genelinde

13.223 çocuğa ulaşılmış ve bu çocukların 10.429'u çeşitli proje hizmetlerinden yararlanmışlardır. Bu hizmetler; çalışma hayatından çekilip eğitime yönlendirmek, eğitime devam edenlerin okul başarısını artırmak amacıyla destek eğitimleri, çeşitli rehabilitasyon hizmetleri, okul materyalleri ve kıyafet gibi ayni yardımlar, aile bireylerine mesleki beceri kazandırma eğitimleri verilerek istihdam imkanı sağlanması, ailelerin bilinçlendirilmesi gibi hizmetlerdir.

Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yapılan çocuk işgücü araştırmalarında il bazında veri sağlanamadığından oransal bir veri de bulunmamaktadır.

2010/6 sayılı "Mevsimlik Gezici Tarım İşçilerinin Çalışma ve Sosyal Hayatlarının İyileştirilmesi" konulu Başbakanlık Genelgesi ve "Mevsimlik Gezici Tarım İşçilerinin Çalışma ve Sosyal Hayatlarının İyileştirilme Projesinde (METİP) çocukların çalışmasının önlenmesi ve eğitime ulaşımının artırılmasına yönelik önlemler alınmıştır. Adı geçen iller mevsimlik tarım işçileri açısından göç veren iller olduğundan göç ettikleri illerde proje faaliyetlerinden yararlanmaktadırlar.

Ayrıca söz konusu illerin mevsimlik tarım işçisi anlamında yoğun olarak göç veren iller olması nedeniyle zamana bağlı program kapsamında öncelikli hedef gruplar içinde yer aldığından programın uygulanmasında da önümüzdeki yıllarda 2015 hedefine ulaşmak için öncelik verilecek iller arasında yer almaktadırlar.

